

ZANE SAUKA

«LATVIJAS ILGTSPĒJĪGAS
BŪVNICĪBAS PADOME»

Zaļās būvniecības padomes («Green Building Councils») – ilgtspējīgas būvniecības būtiskākie virzītājspēki

Ievads

«Latvijas Būvniecības» šā gada jūlija/ augusta numurs lasītājiem piedāvāja rakstu sērijas «Ilgtspējīga būvniecība – no jēdziena līdz praksei» pirmo rakstu, kurā tika precizēta ilgtspējīgas būvniecības ideja, filozofija un saturs, kā arī valsts loma tās ieviešanā. Ilgtspējīga būvniecība ir atbildes reakcija uz līdzšinējo pārmērīgo globālo resursu patēriņu ēku būvniecībā un nozīmē resursu taupīšanu visos ar ēkas projektēšanu un būvniecību saistītajos etapos – sākot no ēkas koncepta izstrādes, projektēšanas un būvlaukuma sagatavošanas, beidzot ar tās būvniecību un gatavas ēkas nodošanu ekspluatācijā. «Resursi» šajā kontekstā attiecas ne tikai uz ēkas energoefektivitāti, tie ietver ūdens un materiālu resursus, atkritumu saimniecību un piesārņojuma kontroli. Vienlaikus ilgtspējīgas būvniecības kritērijs ir ēkas lietotāju veselībai, komfortam un drošībai labvēlīgi apstākļi. Ilgtspējīga būvniecība prasa pavisam citu – globālu un atbildīgāku – perspektīvu ikdienišķu, ar ēkas projektēšanu un būvniecību saistītu lēmumu pieņemšanā. Šāda globāli atbildīga domāšana vairākos aspektos, visticamāk, nesakrīt ar Latvijas sabiedrībā patlaban pastāvošajām normām – uzskatāms piemērs ir prasība ierobežot personīgo automašīnu lietošanu, tā vietā radot maksimāli labvēlīgus apstākļus piekļuvei ēkai ar alternatīviem pārvietošanās veidiem (piemēram, velosipēdu, sabiedrisko transportu vai kājām). Ilgtspējīga būvniecība – lai arī cik pamatota no globālā, reģionālā un valsts attīstības skatu punkta – individuālu projektu līmenī joprojām ir ambiciozs mērķis. Tieši tādēļ valsts politikai ir būtiska loma tā sasniegšanā. Otrs būtisks instruments ir būvniecības

piedāvājums nekustamo īpašumu tirgū – tirgus standarts, angļiski dēvēts par «the must»¹. Tās ir īpašības, kuru neievērošana samazina ēkas tirgus vērtību tās potenciālo pircēju vai citu iesaistīto pušu (piemēram, kredītiestādes) skatījumā.

Zaļās būvniecības padomes – kas tās ir, un kāds ir to mērķis

Eiropā pirmās zaļās jeb ilgtspējīgas būvniecības padomes nodibinājās Lielbritānijā («UK-Green Building Council», dibināta 2007. gadā) un Vācijā («Deutsche Gesellschaft für Nachhaltiges Bauen», dibināta 2007. gadā). Eiropā to skaits patlaban pār-

sniež 30 – virzoties alfabēta secībā, minamas «Austria Green Buildig Council», «Bulgaria Green Building Council», «Green Building Council of Croatia», «Dutch Green Building Council», «France GBC», «Green building Council of Georgia», «Hellenic Green Building Council», «Italy Green Building Council»... un tā joprojām līdz «Ukraine GBC». Latvijā organizācija dibināta 2010. gada beigās ar latvisko nosaukumu «Latvijas Ilgtspējīgas būvniecības padome» (skat. www.ibp.lv). **Pasaulē kopā darbojas vairāk nekā 80 šādas padomes – nevalstiskas biedru organizācijas, lai veicinātu ilgtspējīgas būvniecības ieviešanu**

«WorldGBC» Eiropas tīklā pārstāvētas 20 no 27 Eiropas Savienības dalībvalstīm, netieši pārstāvēt vairāk nekā 3500 uzņēmumus. Kartē nav Latvijas Ilgtspējīgas būvniecības padomes un tās biedru, jo Latvijas Ilgtspējīgas būvniecības padome patlaban nav «WorldGBC» biedre.

